
SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Zaaknummer	917791
Datum indiening vragen	maandag 3 november 2025
Onderwerp	Mentale gezondheid volwassenen
Indiener vragen	CDA - De Rijk - de Jong (Anja)

Toelichting

Steeds meer volwassenen vallen uit door mentale problemen, maar hierover wordt binnen onze gemeente nog weinig gesproken. De aandacht ligt vaak bij jongeren, terwijl ook volwassenen te maken hebben met de gevolgen van ingrijpende ervaringen uit het verleden, zoals seksueel misbruik of een moeilijke opvoeding.

Een misbruikverleden laat sporen na die invloed hebben op alle levensgebieden — zowel op jonge als op latere leeftijd. Oude pijn kan onverwacht terugkomen -zowel fysiek als mentaal-, waardoor mensen opnieuw vastlopen. Uitval, financiële zorgen of eenzaamheid kunnen hier directe gevolgen van zijn.

Deze mensen worden vaak aangeduid als ‘verwarde personen’, maar dat doet geen recht aan hun werkelijkheid. Achter hun worsteling schuilt vaak oud trauma dat vraagt om begrip, erkenning en passende ondersteuning.

Vragen

- 1. Is er op gemeentelijk niveau bekend hoeveel volwassenen uitvallen dan wel zorg nodig hebben voor mentale problemen? Zo ja, hoeveel inwoners van onze gemeente zijn dit?**

In 2024 waren er totaal 1320 inwoners (van 18 jaar of ouder) die gebruik hebben gemaakt van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) in het kader van de Zorgverzekeringswet. Als je terugkijkt zie je een duidelijk een toename door de jaren heen. Het is niet inzichtelijk wat de achterliggende redenen hiervoor zijn. Dit is medische informatie en daar heeft de gemeente logischerwijs geen inzicht in.

Tabel 1. Aantal inwoners die aanspraak hebben gemaakt op de GGZ

	Aantal inwoners 18 t/m 23 jaar	Aantal inwoners 24 t/m 64 jaar	Aantal inwoners 65 jaar en ouder
2024	160	1060	100
2023	190	910	110
2022	150	890	100
2021	100	740	80

Om iets meer inzicht te geven in de beschikbare cijfers over mentale gezondheid in de leeftijdscategorie 18-65 jaar, het volgende:

- In 2024 kampte 10% van de inwoners in de genoemde leeftijdscategorie met suïcidedachten (het gemiddelde in de regio ligt op 11%);
- Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van 4% in 2020.
- In Kaag en Braassem heeft 7% van de inwoners in de genoemde leeftijdscategorie een hoog risico op een angststoornis en/of depressie. Risico factoren zijn onder andere: vrouw zijn, basisonderwijs als hoogste opleiding, alleenstaand zijn en moeite hebben met rondkomen.
- In Kaag en Braassem ervaart 22% in de genoemde leeftijdscategorie veel stress, dit ligt net onder het regionale gemiddelde van 23%.
- In Kaag en Braassem voelt 82% van de inwoners in de genoemde leeftijdscategorie zich gelukkig. Dit ligt iets hoger dan het regionale gemiddelde van 72%.

2. Op welke wijze kunnen volwassenen met mentale problemen bij de gemeente terecht?

Inwoners kunnen verschillende manieren bij de gemeente terecht met mentale problemen. De focus ligt hierbij met name op preventie en collectieve activiteiten.

De Driemaster

Bij De Driemaster kunnen inwoners terecht als ze mentale problemen ervaren. Voorbeelden van initiatieven waar De Driemaster inwoners mee kan helpen zijn:

- Welzijn op Recept: voor alle inwoners die minder goed in hun vel zitten met als doel bevordering van de gezondheid, welbevinden, kwaliteit van leven zowel fysiek als mentaal.
- Ouderenadviseur: naast Welzijn op Recept weten veel inwoners de ouderenadviseur te vinden voor informatie en advies. We zien dat veel vraagstukken onder andere betrekking hebben op mentaal welbevinden en zingeving.
- Bakkie troost: voor rouw- en verlies

Tom in de Buurt

- Respijthuis: het respijthuis is een veilige plek voor wie het even tegenzit. Met 'respijt' wordt tijdelijke opvang bedoeld als er extra behoefte is aan een veilige en ondersteunende omgeving. Meestal is er sprake van oplopende stress waardoor het risico bestaat dat psychische en/of sociale problemen verergeren. Het Respijthuis is een kleinschalige en tijdelijke logeerplek voor mensen met psychische problemen.
- Wijkcoach: als sombere gedachten en gevoelens langere periode aanhouden en het niet lukt om hier verandering in te krijgen dan kan je door middel van gesprekken met de Wijkcoach aan de slag met doelen en veranderwensen.

Herstelacademie en inloophuis stichting Zavi

Vanaf 13 november 2025 heeft herstelacademie en inloophuis van stichting Zavi haar deuren geopend. Een plek waar iedereen die kampt met mentale problemen welkom is. Zonder verwijzing, diagnose of indicatie. Het is een warme en veilige plek voor bijvoorbeeld als je kampt met mentale problemen. Je kan hier terecht voor een kopje koffie en een praatje, maar er is ook een ruim cursusaanbod om te werken aan je mentale problemen.

3. Met welke instanties werken we samen voor specifiek de doelgroep; Begeleiding na seksueel misbruik, nu dan wel in het verleden?

In tegenstelling tot de Jeugdwet verloopt de bekostiging voor van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) via de Zorgverzekeringswet. Hierdoor bestaat er geen directe samenwerking tussen gemeente en instanties. Bijvoorbeeld de huisarts is een grote verwijzer. Inwoners kunnen bijvoorbeeld terecht bij het Centrum voor Seksueel geweld (CSG). Het CSG kan ook zorgen voor

contacten met de arts, psychologen of politie. Ook slachtofferhulp Nederland en Veilig Thuis zijn bekende partij op dit gebied.

4. Met welke instanties werken we samen voor specifiek de doelgroep; Trauma's uit het verleden?

Zie voorgaande vraag: in tegenstelling tot de Jeugdwet verloopt de bekostiging van de geestelijke gezondheidszorg (GG) via de Zorgverzekeringswet. Hierdoor bestaat er geen directe samenwerking tussen gemeente en instanties. GGZ Rivierduinen is een grote partij voor trauma begeleiding.

Algemeen

Tot slot ter informatie: Op de C&K avond van 8 december 2025 wordt de gemeenteraad kort bijgepraat over de stand van zaken met betrekking tot de motie *'Bewustwording vergroten en Stigma verminderen rond Mentale Gezondheid'*.
